

Dönem : 1
Toplantı : 6

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 905

**Deniz İş kanunu tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve
Cumhuriyet Senatosu Geçici Komisyon raporu (Millet Meclisi 1/233;
Cumhuriyet Senatosu 1/727)**

(Not : Millet Meclisi S. Sayısı : 161)

*Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 7078*

14 . 3 . 1967

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Millet Meclisinin 13 . 3 . 1967 tarihli 72 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek açık oy ile kabul edilen, Deniz İş kanunu tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.
Saygılarımla.

Millet Meclisi Başkanı
Ferruh Bozbcylı

NOT : Bu tasarı 27 . 6 . 1966 tarihinde Başkanlıkça İlk Komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 10, 13.2; 6, 10 ve 13 . 3 . 1967 tarihli 51, 52, 68, 71 ve 72 nci birleşimlerinde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 161)

Geçici Komisyon raporu

*Cumhuriyet Senatosu
Geçici Komisyonu
Esas No. : 1/727
Karar No. : 2*

15 . 4 . 1967

Yüksek Başkanlığa

Anayasanın 93 ncu maddesi gereğince Sayın Cumhurbaşkanı tarafından bir daha görüşülmek üzere T. B. M. M. ne iade edilen Deniz İş Kanunu, Millet Meclisinde görüşülmesinden sonra Cumhuriyet Senatosuna intikal etmiş ve adı geçen kanun tasarısını görüşmek için, Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun 16 . 3 . 1967 tarihli 45 nci Birleşiminde kurulması kabul edilen Geçici Komisyonumuz, 13 . 4 . 1967 Perşembe günü toplanarak Başkanlık Divanı seçimini yapmış ve bunu takiben kanun tasarısının müzakeresine, ilgili bakanlıklar, işçi ve işveren temsilcilerinin iştirakleriyle başlamıştır.

Müzakereye esas olan Millet Meclisi metni, daha evvelki Cumhuriyet Senatosu Geçici Komisyonunun kabul ettiği metne yaklaşık olup, esasa taallük etmeyen iki üç maddede yapılan değişiklikler-

le redaksiyon düzeltmelerinden ibaret olduğu görülmüş ve netice olarak işbu Millet Meclisi metninin Komisyonumuzca aynen kabulüne karar verilmiştir.

Komisyonumuz, ayrıca, deniz iş hayatının şiddetle ihtiyaç hissettiği yukarda adı geçen tasarru-
nun, biran evvel kanunlaşması için Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesi hususunda da
temenni kararı almış bulunmaktadır.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan Zonguldak <i>T. Remzi Baltan</i>	Sözcü Rize <i>O. Mecdi Agun</i>	Kâtip Cumhurbaşkanınca S. Ü. <i>Ömer Ergün</i>	İstanbul <i>Ekrem Özden</i>
Diyarbakır <i>Selâhattin Cizrelioğlu</i>	Sakarya <i>Osman Salıhoğlu</i>	Ankara <i>Turhan Kapanlı</i>	Trabzon <i>A. Şakir Ağanoğlu</i>
Burdur <i>Ö. Faruk Kınaytürk</i>			

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

Deniz iş kanunu tasarısı

Kanun kapsamı

MADDE 1. — Bu kanun denizlerde, göllerde ve akar sularda Türk Bayrağını taşıyan yüz ve daha yukarı grostonilâtoluk gemilerde bir hizmet akdiyle çalışan gemi adamları ve bunların işverenleri hakkında uygulanır.

Aynı işverene ait gemilerin grostonilâtoları toplamı yüz veya daha fazla olduğu veyahut işverenin çalıştırdığı gemi adamı sayısı 5 veya daha fazla bulunduğu takdirde birinci bend hükmü uygulanır.

Bu kanunun uygulanmasında; sandal, mavna, şat, salapurya gibi olanlar da (gemi) sayılır.

Bakanlar Kurulu, ekonomik ve sosyal gerekler bakımından bu kanun hükümlerini yukarıdaki bendlerin kapsamı dışında kalan gemilerle gemi adamlarına ve bunların işverenlerine kısmen veya tamamen teşmile yetkilidir.

Yukarıdaki bendlerde yazılı gemilerin bu kanun kapsamına alınmaları sebebiyle yapılabilecek itirazlar Çalışma Bakanhğı tarafından incelenerek karara bağlanır. Bu itirazlar kanunun uygulanmasını durduramaz.

İşveren, gemi adamı, kaptan ve işveren vekilinin tarifi

MADDE 2. — Bu kanunun uygulanmasında,

A) Gemi sahibine veya kendisinin olmayan bir gemiyi kendi adına ve hesabına işleten kimseye «işveren» denir.

B) Bir hizmet akdine dayanarak gemide çalışan kaptan, zâbit ve tayfalarla diğer kimselere «gemi adamı» denir.

C) Gemiyi sevk ve idare eden kimseye veya zorunlu sebeplerle görevi başında bulunmaması halinde ona vekâlet eden kimseye «kaptan» denir.

Ç) Kaptan veya işveren adına ve hesabına harekete yetkili olan kimseye «işveren vekili» denir.

İşveren vekilinin bu sıfatla gemi adamlarına karşı muamele ve taahhütlerinden doğrudan doğruya işveren sorumludur.

Saklı hükümler

MADDE 3. — Türk Ticaret Kanununun deniz ticaretinden bahseden dördüncü kitabındaki kaptan ile işveren arasındaki ilişkilere ait hükümler saklıdır.

Yabancı gemi adamları

MADDE 4. — Bu kanun hükümleri, müteakibliyet esaslarına göre Türk gemi adamlarına aynı mahiyette haklar tanıyan devletlerin uyruğunda olup bu kanun kapsamına giren gemilerde çalışan gemi adamlarına da uygulanır.

Yazılı akıt

MADDE 5. — Hizmet akdi işveren veya işveren vekiliyle gemi adamı arasında yazılı olarak iki nüsha yapılır ve taraflardan her birine birer nüsha verilir.

CUMHURİYET SENATOSU GEÇİCİ KOMİSYONUN KABUL ETTİĞİ METİN

Deniz iş kanunu tasarısı

Kanun kapsamı

MADDE 1. — Millet Meclisinin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

İşveren, gemi adamı, kaptan ve işveren vekilinin tarifi

MADDE 2. — Millet Meclisinin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Saklı hükümler

MADDE 3. — Millet Meclisinin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Yabancı gemi adamları

MADDE 4. — Millet Meclisinin 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Yazılı akit

MADDE 5. — Millet Meclisinin 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Yazılı akdin şekli

MADDE 6. — Bu kanuna göre yapılacak yazılı akidlerde aşağıdaki hususların bulunması gerekir :

- I - İşverenin adı ve soyadı ile ikametgâh adresi,
- II - Gemi adamının adı, soyadı, doğum tarihi ve yeri, sicil numarası ve ikametgâh adresi,
- III - Gemi adamının çalışacağı geminin ismi, sicil numarası, grostonilatosu ve kaydedildiği sicil dairesi (Gemi adamının aynı işverenin muhtelif gemilerinde çalışması ihtimali mevcutsa, bu hizmet akdinde ayrıca belirtilir),
- IV - Akdin yapıldığı yer ve tarih,
- V - Gemi adamının göreceği iş,
- VI - Gemi adamının hizmete başlayacağı tarih ve yer,
- VII - Hizmet akdinin belli bir süre için yapılmış olup olmadığı, belli bir süre için yapılmış ise süresi veya sefer üzerine ise hangi sefer olduğu,
- VIII - Kararlaştırılan ücret esası ile miktarı,
- IX - Ücretin ödeme zamanı ve yeri,
- X - Avans şartları,
- XI - Diğer iş şartları,
- XII - Tirimciler ve ateşçiler ile yapılacak hizmet akitlerinde 25 . 5 . 1959 gün ve 7292 sayılı Kanunla onanan sözleşmenin özeti.

Belirli süre veya sefer için akit

MADDE 7. — Hizmet akdi belirli bir süre veya sefer için yahut süresiz olarak yapılabilir.

I - Belirli bir süre için yapılmış hizmet akdi bu sürenin bitiminde sona erer. Hizmet akdi gemi seyir halinde iken sona ererse akit, geminin ilk limana varmasına ve güvenlik altına alınmasına kadar devam eder.

II - Belirli sefer için yapılmış hizmet akdi, akitte yazılı seferin sonunda geminin vardığı limanda yükünü boşaltmasıyla sona erer.

Akit süresinin uzaması

MADDE 8. — Belirli bir sefer için yapılmış olan hizmet akdinin sonunda gemi adamı işveren veya işveren vekilinin muvafakatiyle işe devam eder ve gemi de sefere çıkarsa, hizmet akdi bu sefer süresince uzatılmış sayılır.

Belirli bir süre için yapılmış olan hizmet akdinin sonunda gemi adamı işveren veya işveren vekilinin muvafakatiyle işe devam ederse hizmet akdi aynı süre için uzatılmış sayılır.

Resim ve harctan muafiyet

MADDE 9. — Gemi adamı ile işveren veya işveren vekili arasında yapılacak hizmet akitleri, her türlü resim ve harctan muafıdır.

Deneme süresi

MADDE 10. — Süresi belirli olmayan hizmet akitlerinde deneme süresi en çok bir aydır.

Bu süre içinde taraflar hizmet akdini bildirimssiz ve tazminatsız bozabilirler. Ancak gemi adamının çalıştığı günler için ücret hakkı saklıdır.

Yazılı ahdin şekli

MADDE 6. — Millet Meclisinin 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

Belirli süre veya sefer için akit

MADDE 7. — Millet Meclisinin 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Akit süresinin uzaması

MADDE 8. — Millet Meclisinin 8 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Resim ve harctan muafiyet

MADDE 9. — Millet Meclisinin 9 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

Deneme süresi

MADDE 10. — Millet Meclisinin 10 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

Çalışma ve kimlik karnesi

MADDE 11. — İşveren veya işveren vekili işe aldığı her gemi adamına en geç onbeş gün içinde gemi adamı çalışma ve kimlik karnesi vermek zorundadır. Deneme süresine tabi tutulan gemi adamları için bu onbeş günlük süre deneme süresinin bitiminden sonra başlar.

Bu karne ancak İş ve İşçi Bulma Kurumu tarafından tek tip olarak ve parası karşılığında işverenlere verilir.

Çalışma belgesi

MADDE 12. — İşinden ayrılan gemi adamına işveren veya işveren vekili tarafından işinin çeşidinin ne olduğunu ve süresini gösteren bir belge verilir. Bu belgeye gemi adamı isterse, kendisinin durumu ve davranışlarıyla, çalışmasının ne yolda olduğu da ayrıca yazılır. İşveren veya işveren vekilinin belgedeki imzası, gemi adamı dilerse bağlama limanındaki liman reisliği tarafından onaylanır.

Kamu hizmeti gören idarelere yahut kamu yararına yardımcı derneklere bağlı gemilerden çıkan gemi adamının aldığı belgeler hakkında yukarıki onay hükmü uygulanmaz.

İşveren veya işveren vekili, gemi adamının istediği belgeyi vermemekte direnirse veyahut belgeye gemi adamı için doğru olmayan yazılar yazarsa, gemi adamının yahut yeni işine girdiği işverenin isteği üzerine bağlama limanındaki liman reisliğince yapılacak inceleme sonucunu gösteren bir belge gemi adamına veya yeni işverene verilir. Liman reisliği tarafından yapılacak inceleme bir haftada bitirilir.

Kamu hizmeti gören idarelere bağlı gemilerden çıkan gemi adamına belge verilmek istenmez veyahut belgeye doğru olmayan yazılar yazılırsa, gerekli incelemenin yapılması için bu gemilerin bağlı oldukları makamlara başvurulur.

Belgenin vaktinde verilmemesi veyahut belgede doğru olmayan yazılar bulunmasından zarar gören gemi adamı veyahut gemi adamını işe alan yeni işveren eski işverenden tazminat isteyebilir.

Bu belgeler her türlü resim ve harctan muaftır.

Sakat ve eski hükümlü çalıştırma

MADDE 13. — Bu kanunun kapsamına giren işveren veya işveren vekilleri, işyerlerinde İş Kanununun ve bununla ilgili tüzüğün bu konuda koyduğu hükümler, esaslar, ölçüler ve şartlara göre sakat ve eski hükümlü gemi adamı çalıştırmak zorundadır.

Önelsiz fesih ve infisah

MADDE 14. — Süresi belirli olan veya olmayan yahut da sefer üzerine yapılan hizmet akdi:

I - İşveren veya işveren vekili tarafından

a) Gemi adamının her hangi bir limanda geminin hareketinden önce gemiye dönerek hizmete girmemesi veya gemiye hiç dönmemesi,

b) Gemi adamının gemide hizmet görmesinin tutukluluk, hapis veya gemide çalışmaktan menolunması gibi sebeplerle imkânsız bir hal alması,

c) Gemi adamının işveren veya işveren vekiline karşı, kanuna, hizmet akitlerine sair iş ve çalışma şartlarına aykırı hareket etmesi,

ç) Gemi adamının işveren veya işveren vekiline karşı denizcilik kural ve teamüllerine veya ahlâk ve âdaba aykırı hareket etmesi,

II - Gemi adamı tarafından:

a) Ücretinin kanun hükümleri veya hizmet akdi gereğince ödenmemesi,

Çalışma ve kimlik karnesi

MADDE 11. — Millet Meclisinin 11 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Çalışma belgesi

MADDE 12. — Millet Meclisinin 12 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Sakat ve eski hükümlü çalıştırma

MADDE 13. — Millet Meclisinin 13 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Önellsiz fesih ve infisah

MADDE 14. — Millet Meclisinin 14 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

b) İşveren veya işveren vekilinin gemi adamına karşı, kanuna, hizmet akitlerine veya sair iş şartlarına aykırı hareket etmesi,

c) İşveren veya işveren vekilinin gemi adamına karşı denizcilik kural ve teamüllerine veya ahlâk ve âdaba aykırı hareket etmesi,

III - İşveren, işveren vekili veya gemi adamı tarafından :

a) Geminin her hangi bir sebeple 30 günden fazla bir süre seferden kaldırılması,

b) Gemi adamının her hangi bir sebeple sürekli olarak gemide çalışmasına engel bir hastalığa veya sakatlığa uğraması,

Hallerinde feshedilebilir.

IV - Geminin kayba uğraması, terk edilmesi veya harb ganimeti ilân edilmesi veyahut Türk Bayrağından ayrılması hallerinde ise hizmet akdi kendiliğinden bozulur.

Fesih hakkını kullanma öneli

MADDE 15. — 14 ncü maddede işveren, işveren vekili veya gemi adamına tanınan akdi feshetme yetkisi, iki taraftan birinin bu çeşit davranışlarda bulunduğunu öbür tarafın öğrendiği günden başlayarak (6) iş günü geçtikten ve her halde fiilin vukuundan itibaren bir sene sonra kullanılamaz.

Bu hallere dayanılarak akdi süresi içinde fesheden taraf ayrıca mahkemeye başvurarak öbür taraftan bir tazminat isteyebilir.

Akdiin çözülmesinde bildirim

MADDE 16. — A) Süresi belirsiz hizmet akdi, 14 ncü maddede yazılı durumlar dışında gemi adamının işe alınmasından itibaren altı ay geçmedikçe bozulamaz.

B) Süresi belirsiz hizmet akitlerinin çözülmesinden önce durumun diğer tarafa bildirilmesi gerekir:

Hizmet akdi :

a) İş altı ay sürmüş olan gemi adamı için, bildirim diğer tarafa yapılmasından başlayarak iki hafta sonra,

b) İş altı aydan birbuçuk yıla kadar sürmüş olan gemi adamı için, bildirim diğer tarafa yapılmasından başlayarak dört hafta sonra,

c) İş birbuçuk yıldan üç yıla kadar sürmüş olan gemi adamı için bildirim diğer tarafa yapılmasından başlayarak altı hafta sonra,

ç) İş üç yıldan fazla sürmüş olan gemi adamı için, bildirim diğer tarafa yapılmasından başlayarak sekiz hafta sonra,

Bozulmuş olur.

C) Önellere asgari olup toplu iş sözleşmesiyle veya hizmet akdi ile artırılabilir.

D) Bildirme şartına uymayan taraf, yukarıda yazılı önellere uygun ücret tutarında tazminat ödemek zorundadır.

Gemi adamının sendikaya üye olması, şikâyete başvurması gibi sebeplerle işinden çıkarılması hallerinde ve genel olarak hizmet akdini bozma hakkının kötüye kullanıldığını gösteren diğer durumlarda «B» bendinde yazılı önellere ait ücretlerin üç katı tutarı, tazminat olarak ödenir.

Tarafaların ayrıca tazminat isteme hakkı saklıdır.

Fesih hükmünün başlangıcı

MADDE 17. — 14 ve 16 ncü maddelere göre hizmet akdinin feshinde fesih keyfiyeti, gemi seyir halinde ise, kararlaştırılmış limanda ve kararlaştırılmış liman değiştirildiği takdirde ilk uğrayacağı limanda geminin emniyet altına alınmasına kadar uzatılmış sayılır.

Fesih hakkını kullanma öneli

MADDE 15. — Millet Meclisinin 15 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Akadin çözümlesinde bildirim

MADDE 16. — Millet Meclisinin 16 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

Fesih hükmünün başlangıcı

MADDE 17. — Millet Meclisinin 17 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Feshin bildirilmesi

MADDE 18. — Hizmet akdinin işveren veya işveren vekili tarafından feshedilmesi halinde sebepleri ile birlikte gemi adamına yazılı olarak bildirilmesi şarttır. Bildirim imkânı olmayan halde durum bir tutanakla tesbit olunur.

Feshi kapsamıyan hal

MADDE 19. — Geminin Türk Bayrağını taşıma hakkı bulunduğu sürece mülkiyetin kısmen veya tamamen her hangi bir şahsa geçmesi hizmet akdinin feshini gerektirmez.

Kıdem tazminatı

MADDE 20. — Hizmet akdinin 14 ncü maddesinin II, III ve IV numaralı bendlerinde gösterilen sebeplerle bozulması veya muvazzaf askerlik hizmeti dolayısıyla çözülmesi halinde üç yıldan fazla çalışmış olmak şartıyla işe başladığından itibaren her bir tam takvim yılı için gemi adamına onbeş günlük ücreti tutarında bir tazminat verilir.

İhtiyarlık aylığı bakımından bağlı buldukları kurum veya sandıklardan aylık veya toptan ödeme almak amacıyla hizmet akdini çözen gemi adamları da yukarıki bendde yazılı bulunan tazminata hak kazanır. Ancak aylık veya toptan ödeme almak için akdi çözen gemi adamına verilecek tazminatın hesabına gemi adamının yalnız 1 Nisan 1950 tarihinden önceki hizmet süreleri nazara alınır.

Gemi adamının bu bend hükmünden fayda'la nabilmesi için aylık veya toptan ödemeye hak kazanmış bulunduğunu ve kendisine aylık bağlanması veya toptan ödeme yapılması için ihtiyarlık sigortası bakımından bağlı bulunduğu kurum veya sandığa başvurmuş olduğunu alacağı bir belge ile belgelemek zorundadır.

Gemi adamlarının kıdemleri, hizmet akdinin devam etmiş veya fasıllarla yeniden yapılmış olmasına bakılmaksızın aynı işverenin değişik gemilerinde ve hizmetinde çalıştıkları süreler göz önüne alınarak hesaplanır. Geminin devir ve intikali, yahut diğer bir suretle işverenden diğer bir işverene geçmesi halinde kıdem tazminatı yeni işverene aittir.

Ölen gemi adamlarının kıdem tazminatı kanuni varislerine ödenir.

Aynı kıdem süresi için bir defadan fazla kıdem tazminatı ödenmez.

Yurda iade

MADDE 21. — Hizmet akdinin, 14 ncü maddesinin I, II, III ve IV ncü bendlerine göre işveren veya işveren vekili veya gemi adamı tarafından yurt dışında feshi halinde, işveren veya işveren vekili gemi adamını hizmet akdinde başka hüküm yoksa, geminin bağlama limanına iade etmek ve gemi adamının iadeye ilişkin ve durumuna uygun yol, iase ve sair zaruri masraflarını karşılamak veya ödemek zorundadır.

Şu kadar ki, hizmet akdinin feshi 14 ncü maddenin I nci bendine ve II nci bendin (a) veya (b) fıkralarına göre yapılmış işe işveren veya işveren vekili yaptığı iade masraflarını gemi adamından yurtda istiyebilir.

Yabancı gemi adamının iadesi

MADDE 22. — Yabancı gemi adamıyla yapılan hizmet akdinde ayrı bir hüküm yoksa, işveren veya işveren vekili yabancı gemi adamını ikametgâhının bulunduğu mahal limanına iade etmek zorundadır.

Feshin bildirilmesi

MADDE 18. — Millet Meclisinin 18 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Feshi kapsamiyan hal

MADDE 19. — Millet Meclisinin 19 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

Kıdem tazminatı

MADDE 20. — Millet Meclisinin 20 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Yurda iade

MADDE 21. — Millet Meclisinin 21 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Yabancı gemi adamının iadesi

MADDE 22. — Millet Meclisinin 22 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Yurt içinde iade zorunluđu

MADDE 23. — Hizmet Akdinin her hangi bir Türk limanında feshi halinde akitte başka hüküm, yoksa, gemi adamının işveren veya işveren vekili tarafından 21 nci maddedeki ölümler içinde bağlama limanına iadesi zorunludur.

Ancak, hizmet akdinin, 14 ncü maddesinin I nci bendine göre feshi halinde, bu madde hükmü uygulanmaz.

Iade zorunluğuna uymamak

MADDE 24. — İşveren veya işveren vekilinin 21 ve 23 ncü maddelerde belirtilen zorunluğa uymaması halinde, gemi adamı yurda dönmek için yaptığı durumuna uygun yol, iade ve sair masrafları ve ayrıca 15 günlük ücreti tutarında bir tazminatı işveren veya işveren vekilinden isteyebilir.

Iade hakkında yoksunluk

MADDE 25. — Yabancı bir memlekette işine son verilen veya hizmet akdi yabancı bir memlekette sona eren gemi adamı o memlekette denizcilik işleriyle ilgili olsun veya olmasın başka bir işverenle hizmet akdi yaparsa, eski işveren veya işveren vekilinin gemi adamını yurda iade zorunluluğu kalkar.

21, 22 ve 23 ncü maddelerde yazılı hallerde gemi adamı, işine son verilmesi yahutta hizmet akdinin sona ermesi gününden başlayarak bir hafta içinde yurda iade edilmesini istemezse işveren veya işveren vekili iade ile zorunlu tutulamaz.

Bu kanunun 14 ncü maddesinin (I) numaralı bendinin (b) fıkrasında yazılı durumlar gemi adamına yüklenemeyecek sebepler altında doğmuşsa veya gemi adamı için hastalık ve sair zorunlu sebepler meydana gelmişse bu maddenin ikinci fıkrasındaki bir haftalık süre, engellerin kalktığı günden itibaren başlar.

İş süresi

MADDE 26. — Genel bakımdan iş süresi, günde sekiz ve haftada kırkssekiz saattir. Bu süre haftanın iş günlerine eşit olarak bölünmek suretiyle uygulanır.

İş süresi, gemi adamının iş başında çalıştığı veya vardiya tuttuğu süredir.

İşveren veya işveren vekili, gemi adamının vardiyalarını yemek ve dinlenme zamanlarını bir çizelge ile belirtmek ve bu çizelgeyi gemi adamlarının görebilecekleri bir yere asmak zorundadır.

İstisnalar

MADDE 27. — Aşağıdaki işleri görenler, bu kanunun iş sürelerine ilişkin hükümlerine tabi değildirler.

1. Birden fazla kaptanın bulunduğu gemilerde birinci kaptan veya bu kanunun 2 nci maddesinin (C) fıkrasında yazılı olduğu şekilde kendisine vekâlet eden kimse (Kılavuz kaptanlar dâhil).

2. Birden fazla makinistin bulunduğu gemilerde başmakinist.

3. Doktor ve sağlık memurları.

4. Hemşire ve hastabakıcılar.

5. Asli görevleri can, mal ve gemi kurtarma olan kurtarma gemilerinde çalışan gemi adamları.

6. Gemide kendi nam ve hesabına çalışanlar.

Yurt içinde iade zorunluđu

MADDE 23. — Millet Meclisinin 23 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

İade zorunluğuna uymamak

MADDE 24. — Millet Meclisinin 24 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

İade hakkında yoksunluk

MADDE 25. — Millet Meclisinin 25 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

İş süresi

MADDE 26. — Millet Meclisinin 26 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

İstisnalar

MADDE 27. — Millet Meclisinin 27 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Fazla saatlerde çalışma

MADDE 28. — Bu kanuna göre tesbit edilmiş bulunan iş sürelerinin aşılması suretiyle yapılan çalışmalar, fazla saatlerle çalışma sayılır.

Yapılacak fazla çalışmanın her saatine ödenecek ücret normal çalışma ücretinin saat başına düşen miktarı % 25 oranında artırılmak suretiyle bulunacak miktardan az olamaz.

Aşağıda yazılı haller fazla saatlerle çalışma sayılmaz.

1. Geminin, gemideki şahısların veya gemi hamulesinin selâmeti için kaptanın yapılmasını zaruri gördüğü işler,

2. Gümrük, karantine ve sair sihhi formaliteler dolayısıyla yerine getirilmesinde zorunluluk bulunan ilâve işler,

3. Gemi seyir halinde veya limanda iken gemide yaptırılan (yangın, gemiyi terk etme, denizde çatışma, denizden adam kurtarma ve savunma) talimleri,

Fazla saatlerle çalışmaları belgelemek üzere işveren veya işveren vekili noterden tasdikli ayrı bir defter tutmak zorundadır.

Bu defterde gemi adamına uygulanan zam nisbetleriyle fazla çalışmanın yapıldığı gün ve o güne düşen miktarı ve gemi adamının hak ettiği fazla çalışma ücreti gösterilir. Fazla saatlerle çalışma ücretlerinin asıl ücretler için hizmet akdinde gösterilmiş bulunan zaman, yer ve devrelerde, işveren veya işveren vekili tarafından gemi adamlarına tam olarak ödenmesi zorunludur.

Ücret

MADDE 29. — Ücret gemi adamına işi karşılığında işveren veya işveren vekili tarafından nakden ödenen meblâğdır.

Ücretin gemi adamına hizmet akdinde gösterilen yer ve devrelerde tam olarak ödenmesi zorunludur.

Ücret ödeme devresi bir aydan fazla olamaz.

Hizmet akdinin sona ermesi veya bozulması halinde işveren veya işveren vekili gemi adamının ücretini derhal ve tam olarak ödemek zorundadır.

Haklı bir sebep olmaksızın işini yapmıyan gemi adamı, keyfiyet gemi jurnalına kaydedilmek ve jurnalı yoksa bir tutanakla belgelenmek şartıyla bu müddete ait ücretten mahrum edilir. Bu yüzden uğradığı zararın telâfisi için işverenin tazminat istemek hakkı saklıdır.

Avans

MADDE 30. — İşveren veya işveren vekili, gemi adamlarının istekleri halinde kendilerine hizmet akdinde yazılı esaslara göre avans ödemeye zorunludur.

Ücret defteri

MADDE 31. — Her gemide, noterlikçe tasdikli bir ücret ödeme defteri tutulur. Şu kadar ki, liman seferi yapan gemilerde bu defter işveren bürosunda da tutulabilir.

Hizmet akitleri gereğince gemi adamlarına yapılacak her çeşit ödemelerin bu deftere kaydedilmesi ve kayıtların imza veya makbuzla belgelenmesi zorunludur.

İstek halinde, bu kayıtların tasdikli bir örneği gemi adamına verilir. Bu muameleler her türlü resimden muaftır.

Belgeye dayanmaksızın yapılan ödeme iddiaları muteber değildir.

Fazla saatlerde çalışma

MADDE 28. — Millet Meclisinin 28 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Ücret

MADDE 29. — Millet Meclisinin 29 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

Avans

MADDE 30. — Millet Meclisinin 30 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

Ücret defteri

MADDE 31. — Millet Meclisinin 31 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Ücretin saklı kısmı

MADDE 32. — Gemi adamının ücretinin ayda 240 lirası haczedilemez veya başkasına devir ve temlik olunamaz. Ancak gemi adamının bakmak zorunda olduğu aile üyeleri için hâkim tarafından takdir edilecek miktar bu paraya dâhil değildir. Bu kayıtlamalar, nafaka borcu alacaklılarının haklarını kaldırmaz.

İşveren hesabına iâşe

MADDE 33. — Bu kanuna tabi gemilerde iâşe servisi kurulması zorunludur. Gemi adamları hizmete başladığı günden başlayarak hizmetten çıkış anına kadar gemide işveren tarafından bedelsiz iâşe olunurlar. İâşenin zorunlu sebeplerle uygulanamaması halinde işveren veya işveren vekilince başkaca münasip bir iâşe imkânı sağlanır veya nakden ödeme usulü uygulanır.

Limanlar içinde, şehir hatlarında, körfezlerde, göllerde ve akar sularda yolcu ve yük nakleden gemilerde, mavna, şat ve benzerlerinde iâşe servisi kurulması zorunlu değildir. Bu durumda işveren veya işveren vekili iâşe zorunluluğunu nakden ödemek suretiyle yerine getirir.

İkamet yeri sağlanması

MADDE 34. — Gemi adamlarına iâşe giriş gününden başlayarak işten çıkış gününe kadar rütbeleri, sayıları ve geminin büyüklüğüne uygun olarak ve yalnız kendileriyle eşyalarına aid olmak üzere gemi içinde ikamet yerleri bedelsiz olarak sağlanır.

Her hanki bir zorunlu sebep yüzünden gemi adamlarının gemide ikâmetine imkân olmazsa işveren veya işveren vekili tarafından başka bir ikâmet imkânı sağlanır.

İkamet yerleri ve iâşe hakkında

MADDE 35. — Bu kanuna tâbi gemilerde gemi adamları tahsis edilen yatma, dinlenme ve yemek yerleri ile gemide bulundurulacak ilâç, tıbbî alet ve malzeme ve revirlerde bulunması gereken şartlar ve gemi adamlarına verilecek iâşe maddelerinin ölçü ve nitelikleri bu şart ve niteliklerden hangilerinin önemleri bakımından esasa ilişkin ve birinci derecede ve hangilerinin ise ikinci derecede sayılacakları ve iâşe ile ilgili ne çeşit kurullar kurulacağı ve bu kurulların görev ve yetkileri Çalışma, Sağlık ve Sosyal Yardım ve Ulaştırma bakanlıkları tarafından beraberce hazırlanacak bir tüzükte gösterilir.

Gemi adamı, işveren veya işveren vekili tarafından sağlanacak iâşenin yukarıda sözü geçen tüzükte gösterilen ölçülerden noksan olması halinde aradaki farkın bedelini veya iâşenin hiç verilmemesi halinde tamamının bedelini işveren veya işveren vekilinden isteyebilir. Şu kadar ki, gemi adamının iddiasını, tazminde esas teşkil edecek iâşe ve şartlardaki aksamamın vukubulduğu günde durumu işverene veya işveren vekiline veya kaptana bildirmesi şarttır.

İstisna

MADDE 36. — 35 nci maddede sözü geçen tüzük hükümleri :

- a) 500 grostonilatodan daha küçük gemiler,
  - b) Balık avı ve benzeri işlerde çalışan gemiler,
  - c) Romorkörler,
  - d) Yüzer vinçler,
- için uygulanmaz.

Ücretin saklı kısmı

MADDE 32. — Millet Meclisinin 32 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

İşveren hesabına iâşe

MADDE 33. — Millet Meclisinin 33 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

İkamet yeri sağlanması

MADDE 34. — Millet Meclisinin 34 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

İkamet yerleri ve iâşe hakkında

MADDE 35. — Millet Meclisinin 35 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

İstisna

MADDE 36. — Millet Meclisinin 36 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

Asgari ücret

MADDE 37. — Gemi adamlarının asgari ücretleri, İş Kanununun ilgili maddesi gereğince tesbit olunur.

Ücret kesintisi

MADDE 38. — İşveren veya işveren vekili toplu iş sözleşmesi ve hizmet akitlerinde gösterilmiş olan sebepler dışında gemi adamına ücret kesintisi cezası uygulanmaz.

Gemi adamı ücretlerinden ceza olarak yapılacak kesintilerin gemi adamına hemen sebepleriyle bildirilmesi gerekir. Gemi adamı ücretlerinden bu yolda yapılacak kesintiler bir ayda üç günden fazla olamaz.

Gemi adamlarından kesilen ücret kesimi cezaları hakkında İş Kanununun aynı konuya ilişkin diğer hükümleri uygulanır.

Zarar karşılığı kesinti

MADDE 39. — Hizmet akitlerinde işveren veya işveren vekilinin tazminat karşılığı olarak gemi adamı ücretlerinden geçici olarak alıkoyması miktar on haftada eşit taksitlerle kesilmek üzere gemi adamının on günlük ücreti tutarından fazla olamaz. Tazminat karşılığı bu kesintiler, bütün iş süresi içindir ve bundan bir miktar mahsubedilince yeniden aynı esaslar dairesinde kesinti yapılabilir.

Tazminat kesintileri, mahsup yapılmasını gerektirecek bir zarar yapılmadan işten ayrılma hallerinde gemi adamına kesintisiz olarak geriverilir. Tazminat karşılığı geçici olarak alıkonulan paradan, mahsup yapılması gerektiği zaman gemi adamı isterse işveren kendisine mahsubun hangi esaslara göre yapıldığını anlatmak ve buna ait hesaplarla fatura ve başka belgeleri göstermek zorundadır.

Tazminat karşılığı olarak alıkonulan paradan ancak o gemi adamı tarafından yapılan zarar için mahsup yapılır.

Tazminat kesintileri millî bankalardan birisine en geç 3 ay içinde yatırılır. Banka faizleri ile diğer gelirleri işçilere iadesinde kesinti ile birlikte ödenir.

Yıllık ücretli izin

MADDE 40. — Aynı işveren emrinde veya aynı gemide bir takvim yılı içinde bir veya birkaç hizmet akdine dayanarak en az altı ay çalışmış olan gemi adamı yıllık ücretli izine hak kazanır.

İzin süresi, altı aydan bir yıla kadar hizmeti olan gemi adamları için onbeş günden ve bir yıl ve daha fazla hizmeti olanlar için yılda bir aydan az olamaz.

İzin işverenin uygun göreceği bir zamanda kullanılır. Bu haktan feragat edilemez.

Bir aylık izin, tarafların rızası ile aynı yıl içinde kullanılmak suretiyle ikiye bölünebilir.

Gemi adamı, yıllık ücretli iznini yabancı bir memleket limanında veya hizmet akdinin yapılmış bulunduğu mahalden gayri bir yerde kullanmaya zorlanamaz.

Gemi adamı, dilerse, işveren veya işveren vekilinden ücretli izne ilişkin olarak 7 güne kadar ücretsiz yol izni de isteyebilir.

Gemi adamının hakettiği yıllık ücretli izni kullanmadan hizmet akdi 14 ncü maddenin II, III ve IV ncü bendlerine göre bozulursa, işveren veya işveren vekili izin süresine ait ücreti, gemi adamına ödemek zorundadır.

Asgari ücret

MADDE 37. — Millet Meclisinin 37 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Ücret kesintisi

MADDE 38. — Millet Meclisinin 38 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Zarar karşılığı kesinti

MADDE 39. — Millet Meclisinin 39 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

Yıllık ücretli izin

MADDE 40. — Millet Meclisinin 40 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Hafta tatili

MADDE 41. — Liman hizmeti ve şehir hattı gemilerinde gemi adamının haftada altı günden fazla çalıştırılması yasaktır. Bunlardan hafta tatili günü çalıştırılanlara, haftanın diğer bir gününde nöbetleşe izin verilir.

Hafta tatili ücreti

MADDE 42. — Bu kanunun uygulandığı gemilerde, haftanın tatilden önceki günlerinde sürekli olarak çalışmış bulunan gemi adamlarına çalışılmayan hafta tatili günü için işveren veya işveren vekili tarafından bir iş karşılığı olmaksızın ve ücret ödeme şekline bakılmaksızın bir gündelik tutarında ücret ödenir.

Evlenmelerde üç güne, ana ve babanın, karı ve kocanın, kardeş ve çocukların ölümünde iki güne kadar verilmesi gereken izin süreleriyle bir haftalık süre içinde kalmak üzere işveren tarafından verilen diğer izinler ve hekim raporlarıyla verilen dinlenme ve hastalık izinleri, fiilen çalışılmış günler gibi hesaba katılır.

Zorlayıcı ve ekonomik bir sebebolmadan gemideki çalışmaların haftanın bir veya birkaç gününde işveren veya işveren vekili tarafından tatil edilmesi halinde, haftanın çalışılmayan günleri, ücretli hafta tatiline hak kazanmak için çalışılması gereken altı günün hesabında göz önünde tutulur.

Gemide işin bir haftadan fazla süre ile tatil edilmesini gerektiren zorlayıcı sebepler ortaya çıktığı zaman, bu süreye rastlayan hafta tatili ücreti, yarım gündelik tutarında ödenir.

Kısa, yakın ve uzak sefer yapan gemilerde çalışan gemi adamlarına işveren veya işveren vekili tarafından geminin seferde bulunduğu müddete rastlayan hafta tatili günleri için yukardaki şartlar aranmaksızın ve bir iş karşılığı olmaksızın, ayrıca bir gündelik tutarında hafta tatili ücreti ödenir.

Genel tatil ücreti

MADDE 43. — Bu kanun kapsamına giren gemilerde çalışan gemi adamlarına, 2739 sayılı Ulusal bayram ve genel tatiller Kanunu ile anılan kanuna ek 3466 ve 221 sayılı kanunlarda yazılı bulunan ulusal bayram ve genel tatil günlerinde, bir iş karşılığı olmaksızın bir günlük ücreti tutarında tatil ücreti, ücret ödeme şekline bakılmaksızın ayrıca ödenir.

Tatil ücretlerine girmiyen kısımlar

MADDE 44. — Fazla çalışma karşılığı olarak alınan ücret ve primlerle sosyal yardımlar, ulusal bayram, hafta tatili ve genel tatil günleri için verilen ücretlerin tesbitinde hesaba katılmaz.

Geçici iş göremezlik

MADDE 45. — Gemi adamlarına, geçici iş göremezlik ödeneği ödenmesi gerektiği zamanlarda, geçici iş göremezlik süresine rastlayan ulusal bayram, genel tatil ve hafta tatili ödenekleri, aynı ölçülerle ödeme yapan kurum ve sandıklar tarafından ödenir.

Görevli ve yetkili mahkeme

MADDE 46. — Bu kanun kapsamına giren gemi adamlarıyla bunların işveren veya işveren vekilleri arasında bu kanundan veya hizmet akdinden doğan dâvalar hakkında, 5521 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

Hafta tatili

MADDE 41. — Millet Meclisinin 41 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Hafta tatili ücreti

MADDE 42. — Millet Meclisinin 42 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Genel tatil ücreti

MADDE 43. — Millet Meclisinin 43 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Tatil ücretine girmiyen kısımlar

MADDE 44. — Millet Meclisinin 44 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Geçici iş göremezlik

MADDE 45. — Millet Meclisinin 45 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Görevli ve yetkili mahkeme

MADDE 46. — Millet Meclisinin 46 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

Hizmet akdinde ayrıca bir hüküm yoksa dâva, geminin bağlama limanında iş dâvalarını bakmaya yetkili mahkemede görülür.

Bildirimler

MADDE 47. — Bildirimlerin ilgiliye yazılı olarak ve imza karşılığında yapılması gerekir. Bildirim yapılan kişi bunu imzalamazsa; durum o yerde tutanakla tesbit edilir. Ancak, 7201 sayılı Kanunun kapsamına giren tebligat, anılan kanun hükümlerine göre yapılır.

Saklı hükümler

MADDE 48. — Bu kanun hükümleri, gemi adamına daha elverişli hak ve menfaatler sağlayan kanun, toplu iş sözleşmesi hizmet akdi, örf ve âdetlerden doğan haklara hâlel getirmez. Bu kanunun uygulanması sonucu olarak işverene düşen yükümlülükler, gemi adamlarının ücret ve sair haklarını daha aşağı hadlere indirilmesine sebep tutulamaz.

Denetim ve teftiş

MADDE 49. — Bu kanun hükümlerinin gereği gibi yürütülmesini sağlamak üzere yapılması gereken takip, denetim ve teftişler Çalışma Bakanlığı tarafından yapılır. Bu konuda İş Kanununun iş hayatının denetim ve teftişine ilişkin hükümleri ve aynı kanunun bu hükümlerle ilgili ceza maddeleri uygulanır.

Ceza hükümleri

MADDE 50. — a) Kanunun 5 nci maddesi gereğince gemi adamlarıyla yazılı akit yapmayan,
b) 11 nci madde gereğince gemi adamına çalışma ve kimlik kartı vermiyen,
c) 12 nci madde gereğince işinden ayrılan gemi adamına çalışma belgesi vermiyen,
ç) 13 ncü madde gereğince sakat ve eski hükümlü gemi adamı çalıştırma ile ilgili kanun ve tüzük hükümlerine uymayan işveren veya işveren vekili hakkında 500 liradan aşağı olmamak üzere ağır para cezasına sulh ceza mahkemesince hükmolunur.

MADDE 51. — I - a) 20 nci madde gereğince gemi adamının kıdem tazminatını ödemiyen,
b) 28 nci madde gereğince gemi adamının fazla çalışma ücretini ödemiyen,
c) 29 ncü madde gereğince gemi adamının ücretini zamanında ve tam olarak ödemiyen,
ç) 33 ncü maddede sözü geçen işe veya nakden ödeme zorunluğuna uymayan,
d) 37 nci maddede sözü geçen asgari ücretten aşağı ücret ödiyen,
işveren veya işveren vekili hakkında, bu durumda olan her gemi adamına karşılık, ödemediği meblâğ veya temin ile mükellef olduğu işenin tekabül ettiği bedelin, 100 liradan aşağı olmamak üzere, iki katı tutarında ağır para cezası hükmolunur.

II - a) 21 ve 23 ncü maddeler gereğince gemi adamının iade zorunluğuna uymayan,
b) 26 ncü maddede gösterilen iş sürelerine uymayan,
işveren veya işveren vekili hakkında 1 000 liradan aşağı olmamak üzere ağır para cezası hükmolunur.

Birinci benddeki fiiller yurt dışında işlendiği takdirde verilecek cezalar 2 kattan aşağı olamaz.

MADDE 52. — Bu kanunun 35 nci maddesinde bahsi geçen tüzükte esasa mütaallik ve birinci derecede olarak gösterilmiş bulunan vasıf ve şartlara riayet etmiyen işveren veya işveren vekili hakkında 2 000 liradan az olmamak üzere ağır para cezası,

ikinci derecede olarak gösterilen vasıf ve şartlara riayet etmiyen işveren veya işveren vekili hakkında 250 liradan az olmamak üzere ağır para cezası,

Hükmolunur.

Bildirimler

MADDE 47. — Millet Meclisinin 47 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Saklı hükümler

MADDE 48. — Millet Meclisinin 48 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Denetim ve teftiş

MADDE 49. — Millet Meclisinin 49 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

Ceza hükümleri

MADDE 50. — Millet Meclisinin 50 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 51. — Millet Meclisinin 51 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 52. — Millet Meclisinin 52 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 53. — a) Gemi adamı ücretlerinden 38 nci maddede gösterilen esaslar dışında para cezası uygulan,

b) 39 ncu maddede sözü edilen zarar karşılığı kesintileri, anılan madde hükümlerine uymıyarak yapan,

c) 40 ncı madde gereğince gemi adamına yıllık ücretli izin vermiyen,

ç) 41 nci madde gereğince gemi adamlarına hafta tatili izni uygulamıyan,

d) 42 nci madde gereğince gemi adamına hafta tatili ücretini ödemiyen,

e) 43 ncü madde gereğince gemi adamına genel tatil ücretini ödemiyen,

işveren veya işveren vekili hakkında 500 liradan aşağı olmamak üzere ağır para cezası hükümlenir.

Bu kanundan doğan suçlara mütaallik dâvalar, geminin bağlama limanındaki, sulh ceza mahkemelerinde görülür.

Bu dâvalar mahkemelerce acele mevaddan sayılır.

Yürürlükten kaldırılan kanunlar

MADDE 54. — 10 . 3 . 1954 tarihli 6379 sayılı ve 25 . 5 . 1959 tarihli 7283 sayılı kanunlar yürürlükten kaldırılmıştır.

Tüzük

MADDE 55. — Bu kanunun 35 nci maddesinde sözü geçen tüzük çıkarılıncaya kadar, bu kanunla yürürlükten kaldırılan 6379 sayılı Kanunun 31 nci maddesine dayanılarak çıkarılmış bulunan 7 . 2 . 1958 tarihli ve 4/9968 sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesiyle yürürlüğe konulan (Gemi adamlarının sağlık, iâşe ve ikamet şartlarını gösterir Tüzük)ün aynı konulara ilişkin hükümleri uygulanır.

MADDE 56. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 57. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

MADDE 53. — Millet Meclisinin 53 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Yürürlükten kaldırılan kanunlar

MADDE 54. — Millet Meclisinin 54 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

Tüzük

MADDE 55. — Millet Meclisinin 55 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 56. — Millet Meclisinin 56 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 57. — Millet Meclisinin 57 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

